
 ANUL VII AUGUST—SEPTEMBRIE 1937 Nr. 8—9

Motto : *Fără cinste și legalitate asanarea țării este imposibilă*

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : DR. VICTOR CORBUL. medic-colonel în retragere
 Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

NB. Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

---

Cum tratează Statul pe creditorii lui.

(Pentru dl Ministru de finanțe)

Nu e de mirare, că creditul în țara noastră, cu deosebire cel al Statului, e aproape nimic !... înzădar se vor vota legi pentru refacerea lui : nu vor fi de nice un folos până când Statul nu-și va schimba procedeele comode de răuplătitor și nu va începe el singur să deie exemplul bun celorlalți în privința refacerii creditului : ai de primit dela Stat după un proces câștigat în ultima instanța (Inalta Curte de Casație) ceva parale, atunci Statul, deși se trimbiță că încasările merg bine, rămâne surd la toate încercările : ântâiu nu se conformă sentinții Casației, faci cerere,

nu capeți răspuns; voiesci a-l constrânge la plată prin un nou proces la Casație și ceri daune: Casația îți dă drept, condamnă Statul din nou la plată și la plata daunelor cauzate, Statul rămâne și acuma surd și nu respectează noua sentință adusă, iar un alt mijloc de constrângere contra lui... *nu ai*; așa stând lucrurile cine se mai poate încrede în angajamentele sale, ce le ia față de particulari? ...

Voiu espune pe scurt cazul meu cum am fost scurtat în drepturile mele fără posibilitate de recurs: în vre-o 22 ani de serviciu înainte de războiu, mi-am economisit pe încetul o rentă de a datorii austriace antebelice (din 1868) în valoare nominală de 10 mii de coroane, care îmi aducea anual 400 coroane (4%). După finea războiului, cu ocasiunea lichidării băncii de emisiune austriace, am fost și eu, ca și alți deținători de atare rentă antebelică, provocat să comunic ce numeri de rentă am și cât este valoarea lor nominală; am comunicat, iar mai târziu s'au cerut titlurile de rentă, ca să fie trimise Min. de Finanțe, am corăspuns și acestui ordin. Min. de Finanțe, în baza acestor rente a încasat dela Banca de emisiune austriacă, cu ocasiunea lichidării ei, cota corespunzătoare în aur. fără însă a mă desdauna atunci pentru rentă mea; abia după vre-o 8 ori 10 ani mi-a dat ceva dobândă după rentă, de sine să înțelege în loc de 400 coroane aur am primit 200 lei, iar dela 1931 încoace nu mi-a mai dat nimic. În anul 1936, mi se pare prin luna Martie, a venit o o recipisă despre rentă, ca să fie schimbată cu rentă Consolidării de 3% din 1935; de sine se înțelege în loc de 10 mii coroane aur încasate de Min. de finanțe îmi da 5000 lei în rentă Consolidării de 3%, care având o valoare numai de $\frac{1}{3}$, cele 5000 represintă vre-o 1700 lei, iar în loc de 400 coroane aur dobândă capeți 150 lei, cu cari poți cumpăra vre-o 3 sticle de apă de Căciulata — de sine se înțelege și aceia de a Statului. Și acuma să vedeți, câtă amabilitate am întâmpinat din partea Statului, respective a instituției sale...: despre sosirea recepisei pentru rentă n'am fost încunoștiințat; erau mai multe sute de recipise și pentru alții, deci încunoștiințarea se putea face pe calea ȋiarelor locale; era de datoria administrației fin. să facă acest lucru; recepisa mea a fost ținută câtva timp, ca ceva bagatel, în un dulap oarecare și apoi foarte simplu: a fost retrimisă Min. de fin. (datoria publică) mai sciu eu cu ce mențiune .. poate

că au spus că eu nu mă presint la Adm. fin. pentru a prelua Renta Consolidării, etc.

Din întâmplare cătră finea anului (Decemvrie 1936) am aflat dela un cunoscut, că ar fi sosit nesce recepise pentru schimbarea rentelor și întrebând la Contabilitate mi s'a spus, că da, au sosit astă primăvară, dar că eu nu m'aș fi prezentat să o ridic și așa au retrimis-o Min. de fin.; de unde puteam eu să știu acest lucru? eu nu controlez ȕilnic poșta Adm. fin.! . Mi s'a spus că să fac o cerere timbrată la Adm. fin., care va înainta-o Min. de fin. ca să retrimită recepisa.. am făcut.

Am aseptăt vre-o 5 luni, nici un răspuns, am făcut deci arătare dlui Prim-Ministru, care, onoare lui, remițînd scrisoarea mea dlui Secretar General dela Min. de fin., recepisa a sosit la finea lunei Iunie la Cluj, despre ce acuma am fost încunosciințat *personal* din partea datorii publice; cugetam că acuma totul e în regulă! am semnat de câteva ori (o recepisă și 5 chitanțe de dobândă) și apoi mi s'a spus că am să fac o cerere timbrată de estradare apoi atât pe recepisă cât și pe fiecare chitanță să scriu o adeverință de primire, pe fiecare să pun timbru fișcal și de aviație, atâtea formalități încât dacă nu mi-ar fi ajutat un bun cunoscut dela Adm. Fin. poate că nice astăzi n'aș fi gata cu formalitățile și când totul era gata, ca pupază pe colac, a mai trebuit să plătesc cu recepisă la Adm. Fin. și 14 lei ca tacsă pentru păstrarea rentei de consolidare, pe care eu nu aș fi ridicatu-o la timp; sau mai pe scurt: ei au fost de vină și eu am plătit tacsă de păstrare! . . . logică fișcală; nu e deci de mirare dacă nime nu mai are încredere în afacerile cu Statul!..

Nu este oare un cas de incompatibilitate?...

(Pentru dl Ministru al Justiții)

Cu ocasiunea ficsării pensii mele, comisia de pe atunci dela Casa Generală de Pensțiuni nu mi-a calculat la pensie și indemnitatea de activitate așa cum precisează Legea și Regulamentul Legii din 1920 respective 1921.

Nu voiesc a descrie pe larg peripețiile cauzei me'e, ci amintesc numai pe scurt, că după o cerere respinsă la Casa

Glă de Pensiuni și un Apel la Inalta Curte de Conturi, unde am fost satisfăcut numai în parte, am făcut recurs la Inalta Curte de Casație, unde după o lungă așteptare, în fine în anul 1936 a venit la rând și recursul meu. Abia am început a-mi apăra recursul și dl Președinte de pe atunci, din capul locului mi-a spus, că ei pentru atari casuri au o jurisprudență gata! urmarea a fost că recursul meu a fost respins.

Bine, ce pot eu face? eu nu pot forța I. C. de Casație ca să studieze recursul meu mai amănunțit: m'am supus sentinței!

Nu am primit nici o decizie cu privire la recursul meu, dar Casa Glă de Pensiuni mi-a reținut din pensia de pe luna următoare desbaterii recursului 500 lei ca spese pentru avocatul Statului, căci I. C. de Casație așa ar fi hotărât; nu știu nimic despre decizia I. C. de Casație, deoarece nice până astăzi nu am primit o decizie, dar cei 500 de lei mi s'au reținut imediat din pensia lunară, fără a fi întrebat și fără posibilitate de a mă apăra contra acestei rețineri!...

Eu știu că avocații Statului sunt funcționari de Stat, au salariu dela Stat și în consecință au îndatorirea de a apăra din **oficiu** interesele Statului; ei nu sunt ca avocații particulari, cărora li se ficsează spese de proces; cum vine deci I. C. de Casație că să-i ficsează spese în suma de 500 de lei?...

În consecință eu pe această cale rog pe dl Ministru al Justiției a cerceta, dacă e legal că I. C. de Casație a ficSAT avocatului Statului spese de apărare ori altă diurnă?...

C. F. R. și prețul lemnelor

(Pentru Direcțiunea Generală C. F. R.)

În fiecare an pe la finea lunii August ori începutul lui Septembrie tariful de transport pentru lemne pe calea ferată se urcă simțitor. Eu nu pot pricepe îndeajuns ce rost are această dispoziție a conducerii C. F. R., deoarece eu cuget, că toată urcarea tarifului de transport pentru lemnele de foc pentru iarnă nu aduce căilor ferate nice un venit deosebit, poate că da, unul foarte modest!...

Eu fac cunoscut conducerii C. F. R. ceiace eu am auzit

în privința aceasta și anume: comercianții de lemne din toate ținuturile, unde în apropiere se află păduri, din moment ce se pune în aplicare acest ordin de urcare a tarifului pe C. F. R. nu mai aduc lemnele cu vagoanele C, F. R din pădurile mai îndepărtate, ci numai cu carele din pădurile mai apropiate (cei mai mulți comercianți de lemne au exploatarea de păduri atât la o depărtare mai mare cât și mai aproape) așa că C. F. R. nu câștigă mult din tariful urcat; poate că câștigă ceva acolo unde pădurile se află la o mare depărtare de respectivul oraș și atunci mă întreb, ce rost are a scumpi lemnele prin un tarif urcat numai pentru o categorie de orașe, cari nu se pot aproviziona cu carele ? . . .

„Ceva“ despre destinația otelelor la orașe

(Pentru on. Primărie a orașului Brașov)

În 3 rânduri după o altă mi s'a întâmplat că trecând prin orașul Brașov, respective fiind silit a rămânea peste noapte în acest oraș, ca numai a doua zi să-mi continuu călătoria, nu am putut căpăta o cameră în otelul „Coroana“ de acolo și dependența sa „vila Kertsch“ pe motivul că camerile erau ocupate, respective dupăcum am auzit, erau închiriate pe 3-4 săptămâni, ba chiar și pe timp mai îndelungat la vilegiaturisti, cari stau peste vară în Brașov.

Eu cuget că în parte este dreptul proprietarului de a-și valorifica camerile cât se poate de bine, de altă parte însă cuget că un anumit % (cam 10%) al camerilor trebuie să fie condiționat rezervat pentru publicul călător, deoarece vilegiaturistii au mai multă ocaziune ca să-și caute o cameră mobilată în oraș, unde rămân mai mult timp, decât călătorul, care sosind sara, a doua zi pleacă mai departe . .

Scriu aceste șire în speranța, că on. Primărie a orașului Brașov le va da atențiunea cuvenită, în interesul publicului călător și pe viitor va deobliga pe proprietarul otelului „Coroana“, ca să reserve vre-o 10% al camerilor pentru călători, cari, în urma procedului de aji al proprietarului, de a închiria vilegiaturistilor pe timp mai îndelungat aproape toate camerile, sufăr

mari neajunsuri și aceasta cu atât mai mult, că marele oraș Brașov nu mai are un alt otel „mai de Doamne-ajută“, unde călătorul să poată închiria o cameră peste noapte... iar o cameră mobilată în oraș nu afli momentan!...

Cheltuieli fără rost și alte neajunsuri . . .

(Pentru dl. Ministru al Educației Naționale)

De câteva zile marile gazete din Capitală sunt pline — pe câte 2—3 pagini — cu suplینiri, transferări, detașări în învățământul primar și secundar . . . Abia au apărut însă și iată că gazetele sunt iarăși pline, tot în aceeași măsură, cu anulări, corectări . . . de transferări și detașări etc.

Oare domnii din Ministerul Educației Naționale nu cugetă că toate aceste schimbări coastă multe parale statului precum și celor atinși de ele, ba ce e mai mult produc, pentru cei loviți de ele, nu numai cele mai mari neajunsuri, ci și o mulțime de neplăceri și iritări gratuite tocmai acum în preajma începerii cursurilor în învățământ, deoarece directorii din Min. Educației Naționale află cu cale de a efectua aceste schimbări tocmai la finea lui August, respective începutul lui Septemvrie, în loc ca toate detașările, transferările etc. să fie publicate, deja la începutul lunii August, că așa cei interesați în cauză să aibă timp destul de ași aranja treburile personale și familiare, deoarece mai ales cei cu familie cu finea lui August își îngrijesc de aprovizionările necesare pentru iarnă . . .

Și mai este o chestiune : pentru ce respectivii sunt chemați la București ca să-și *aleagă* locurile ? curioasă procedură și care respectivilor cu călătoria la București și înapoi le scoate 1000—2000 lei din pungă !

Transferările și detașările s'ar putea face tot așa de bine pe baza unei cereri motivate ; coastă, cuget eu mai puțin ! . . .

Cei chemați să mediteză puțin asupra acestor probleme și pe viitor să le aranjeze mai practic ! , . .

*

Și fiindcă vorbim despre Min. Educației Naționale, eu cuget, că nu ar strică, dacă mai amintesc un lucru : învățătorii și pro-

fesorii se târguiesc cam prea mult cu Ministerul Educații Naționale; așa d. e. anul această s'a dat ordinul, că școlile să se deschidă la 1 Septemvrie, când colo ce să vezi ? din toate părțile s'a protestat pe motiv că școlile nu ar fi încă curățite, vărute, etc. și au cerut amânarea deschiderii, iar Ministerul, ca totdeauna, ca să nu-și strice popularitatea, a cedat și a amânat deschiderea pe 15 Septemvrie ! . . .

Motivele celor ce au cerut amânarea sunt cam străvezii, sau poate a fost de vină Congresul dela Oradia; curățirea și vărutul, etc. trebuia să se facă astă vară, nu în preajma începerii cursurilor; când umblam eu la școală toate aceste pregătiri se făceau vara și cu 1 Septemvrie se deschideau școlile, cu excepția dacă undeva era o boală contagioasă.

Eu cuget, că Min. Educații Naționale ar trebui să pună odată pentru totdeauna termene fixe, anume: școlile se vor deschide în fiecare an la 5 Septemvrie, din 5—8 Septemvrie se vor face înscrierile și esamenele de corigență, iar în ziua de 9 Septemvrie să se începă necondiționat cursurile la toate școlile; cei ce vor veni cu atari cereri de amânare, că școala, nu ar fi încă curățită, vărută, să fie trași la răspundere; târguielile și cedarea din partea Ministerului Educ. Naț. subminează numai autoritatea acestui Minister ! . . .

Cine vrea să înțeleagă . . .

Monetele de 250 lei să fie grabnic retrase din circulație . . .

(In atențiunea dlui Ministru de finanțe)

Mulți funcționari și pensionari de Stat se plâng că în ultimele luni au primit o mare parte din salariu respective pensie în monete de 250 lei, pe cari pe piață ori în prăvălii nu voiesc nime a le primi, fiind foarte multe falsificate; comercianții dic că se poate că monetele să fie veritabile, dar le este imposibil a constata acest lucru, iar ei când plătesc marfa lor, încă nu pot întrebuința această monedă, fiindcă nice lor nu le o primesc; funcționarii și pensionarii ce să începă cu ele? . . .

Singura soluția ar fi retragerea cât mai îngrabă a monetei de 250 lei din circulație ! . . .

Eu aş propune : dl. Ministru de finanțe în înțelegere cu dl. Guvernator al Băncii Naționale să deie un ordin că Banca Națională și filialele ei să *preschimbe imediat cu moneta-hârtie ori moneta de 100 lei toate monetele de 250 lei*, ce li se vor prezenta, de sine se înțelege că numai pe celea, cari le vor afla că sunt veritabile, iar Admin. finanțiere, percepțiile și instituțiile de Stat să nu mai plătească salarii, pensii etc. cu această moneta, ci să o predeie Băncii Naționale.

Nime nu va plânge după ea, a fost dela început o moneta fără rost, fără drept de existență, de aceea va fi o binefacere pentru public scoțându-o cât de ingrabă din circulație.

Sperăm că dl Min. de fin. *va ordona cât de ingrabă scoaterea din circulație în interesul bine înțeles al funcționarilor și pensionarilor și a celuilalt public ! . . .*

O moneta, care se falsifică așa mult, nu mai poate rămânea în circulație !

BCU Cluj / Central University Library Cluj

